

SIKKERHETSDATABLAD

PUNKT 1: Identifikasjon av stoffet/blandingen og av selskapet/virksomheten

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Ytong Sementspartel

Produkt nr.

-

REACH registreringsnummer

Ikke anvendelig

1.2. Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, som frarådes

Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen

Sementbasert sparkelmasse

Anvendelser som frarådes

-

Den fulle ordlyd av evt. nevnte identifiserte anvendelseskategorier finnes i punkt 16.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn og adresse

Xella Norge A/S

Dansrudveien 75

3036 Drammen

Tlf: +47 32 23 24 40

Kontaktperson

Jens Lauridsen, tlf: 76742929

E-mail

Jens.Lauridsen@xella.com

SDS utarbeidet den

24-11-2015

SDS Version

1.0

1.4. Nødtelefon

PUNKT 2: Fareidentifikasjon

Kontakt Giftsentralen på tlf.nr.: 22 59 13 00 (åpent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjelp.

2.1. Klassifisering av stoffet eller blandingen

Eye Dam. 1; H318

Skin Sens. 1B; H317

Skin Irrit. 2; H315

STOT SE 3; H335

Den fulle ordlyd av H-setningene finnes i punkt 2.2.

2.2. Merkningselementer

Farebiktoqram

Signalord

Fare **Risiko**

m.v.

Forårsaker alvorlig øyeskade. (H318)

Kan forårsake allergisk hudreaksjon. (H317)

Forårsaker hudirritasjon. (H315)

Kan forårsake irritasjon av luftveiene. (H335)

Generelt	Hvis det er bruk for legehjelp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101). Oppbevares utilgjengelig for barn. (P102).
Forebyggelse Reaksjon	Bær beskytteshansker/beskyttelsestøy/øyebeskyttelse. (P280). VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres lett. Fortsett skylning. (P305+P351+P338).
Opbevaring	Oppbevares innelåst. (P405).
Bortskaffelse	Innholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokale avfallsregulativer. (P501).

Sikkerhet

Opplysningspliktige innholdsstoffer

Portlandsement

2.3. Andre farer

Produktet blir etsende, når det blandes med vann.

Annen merkning

Innholdet av vannopløselig chromat er mindre enn 2 ppm ved tør oppbevaring i inntil 12 måneder fra produksjonsdato. Ved oppbevaring under fuktige forhold kan chromat reduksjonen forringes.

Annet

Kodenummer (1993): 00-3.

VOC

-

PUNKT 3: Sammensetning av/opplysning om innholdsstoffer

3.1/3.2 . Stoffer/Blandinger

NAVN:	Portlandsement
IDENTIFIKASJONSNUMRE:	CAS-nr: 65997-15-1 EF-nr: 266-043-4
INNHold:	25-40 %
CLP KLASSIFISERING:	STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1, Skin Sens. 1B H315, H317, H318, H335

(*) Den fulle ordlyd av H-setningene finnes i punkt 16. Arbeidshygieniske grenseverdier er nevnt i punkt 8, såfremt de er tilgjengelige.

Andre opplysninger

Eye Cat. 1 Sum = Sum(Ci/S(G)CLi) = 8,6664 - 12,9996

Skin Cat. 2 Sum = Sum(Ci/S(G)CLi) = 2,6 - 3 , 9

PUNKT 4: Førstehjelpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse av førstehjelpsforanstaltninger

Generelt

Ved uhell: Kontakt lege eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhetsdatablad. Legen kan rette henvendelse til giftinformasjonssentralen Trygg og sikker på Tlf. 22 59 13 00. Ved vedvarende symptomer eller ved tvil om den tilskadekomnes tilstand skal det søkes legehjelp. Gi aldri en bevisløs person vann eller lignende.

Innånding

Bring personen ut i frisk luft og hold personen under oppsyn.

Hudkontakt

Forurenset tøy og sko fjernes. Hud, som har vært i kontakt med materialet vaskes grundig med vann og såpe. Hudrensemiddel kan anvendes. Bruk IKKE oppløsningsmidler eller fortynnere.

Øyekontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyll straks øynene med rikelige mengder vann (20-30 °C) inntil irritasjonen opphører og minst i 15 minutter. Sørg for å skylle under øvre og nedre øyelokk. Søk straks legehjelp.

Inntakelse

Gi personen rikelig å drikke og hold personen under oppsyn. Ved illebefindende: Kontakt omgående lege og medbring dette sikkerhetsdatablad eller etiketten fra produktet.

Fremkald ikke brekning, medmindre legen anbefaler det. Senk hodet, således at evt. oppkast ikke vil løpe tilbake i munnen og halsen.

Forbrenning Ikke anvendelig

4.2. Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Sensibiliserende virkninger: Produktet inneholder stoffer som kan gi allergisk reaksjon ved hudkontakt. Allergireaksjonen inntreffer typisk 12-72 timer etter utsettelse for allergenet og skjer ved, at allergenet trenger inn i huden og reagerer med proteiner i det øverste hudlag. Kroppens immunsystem oppfatter det kjemisk endrede protein som fremmedlegeme og vil forsøke å nedbryte det.

Irritative virkninger: Produktet inneholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øyekontakt eller ved innånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet blir mer utsatt for opptak av skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig Ingen særlige

Oplysning til legen

Medbring dette sikkerhetsdatablad.

PUNKT 5: Brannbekjempelse

5.1. Slukningsmidler

Anbefalt: alkoholbestandig skum, kullsyre, pulver, vanntåke. Vannstråle bør ikke anvendes, da det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet utsettes for høye temperaturer, fx i tilfelle av brann, kan det dannes farlige nedbrytningsprodukter. Disse er: Carbonoxider. Noen metaloxider. Brann vil utvikle tett sort røyk. Utsettelse for nedbrytningsprodukter kan utgøre en sunnhetsfare. Brannfolk bør anvende egnet beskyttelsesutstyr. Lukkede beholdere, som utsettes for ild, avkjøles med vann. La ikke vann fra brandslukning løpe ut i kloakker og vannløp.

5.3. Anvisninger for brannmannskap

Normal innsatsbekledning og full åndedrettsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kjemikaliet kan innsatsleder kontakte kjemikalieberedskapsvakten på telefon 22 59 13 00, med henblikk på ytterligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler for utslipp ved uhell

6.1. Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer Ungå direkte kontakt med spill stoffer.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger
Ingen særlige krav.

6.3. Metoder og utstyr til inndemning og opprensning

Fukt det spilte materiale med en vannforstøver ved risiko for støvdannelse under oppsamling. Rengjøring foretas for så vidt mulig med rengøringsmidler. Oppløsningsmidler bør unngås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se avsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering av avfall. Se avsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige vernemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og oppbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se avsnittet "Eksponeringskontrol/personlige vernemidler" for opplysning om personlig beskyttelse. Ungå direkte kontakt med produktet.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, herunder eventuel uforenelighet

Oppbevares alltid i beholdere av samme materiale som den originale.

Lagertemperatur

Ingen data tilgjengelige

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun brukes til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige vernemidler

8.1. Kontrollparametre

Grenseverdier

Mineralsk støv, inert, respirabel
Grenseverdi: - ppm | 5 mg/m³

Mineralsk støv, inert
Grenseverdi: - ppm | 10 mg/m³

DNEL / PNEC

Ingen data

8.2. Eksponeringskontrol

Overholdelse av de angivne grenseverdier bør kontrolleres regelmessigt. Se evt. At-veiledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler Utvis

alm. arbeidshygiene.

Eksponeringssenarioer

Såfremt det finnes et bilag til dette sikkerhetsdatablad, skal de her i angivne eksponeringssenarioer etterkommes.

Eksponeringsgrense

Erhvervsmessige brukere er omfattet av arbeidsmiljølovgivningens regler om maksimumkonsentrasjoner for eksponering. Se arbeidshygieniske grenseverdier ovenfor.

Tekniske tiltak

Luftbårne gass- og støvkonsentrasjoner skal holdes lavest mulig og under de gjeldende grenseverdier (se ovenfor). Bruk evt. punktutsugning såfremt alminnelig luftgjennomstrømning i arbeidslokalet ikke er tilstrekkelig. Sørg for synlig skiltning av øyeskyller.

Hygieniske foranstaltninger

Ved hver pause i bruk av produktet og ved arbeidets opphør skal eksponerede områder av kroppen avvaskes. Vask alltid hender, underarmer og ansikt.

Foranstaltninger til begrensning av eksponering av miljøet

Sørg for, at det ved arbeide med produktet forefindes oppdemningsmateriale i umiddelbar nærhet. Bruk om mulig spillbøtter under arbeidet.

Personlig verneutstyr

Generelt

Såfremt arbeidsprosessen er omfattet av bekjentgjørelsen om arbeide med kodenumererte produkter (Arbeidstilsynets Bekjentgjørelse nr. 302/1993), skal vernemidler velges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodennummer i avsnittet om 'Fareidentifikasjon'. Anvend kun CE merket verneutstyr.

Luftveiene

Såfremt ventilasjonen på arbeidsstedet ikke er tilstrekkelig, anvendes halv- eller helmaske med egnet filter eller luftforsynet åndedretsvern. Valget beror på den konkrete arbeidssituasjon og varigheten av arbeidet med produktet.

Hud og kropp

Særligt arbeidstøy bør anvendes.

Hender

Bruk beskyttelseshansker. Den konkrete arbeidssituasjon kjennes ikke. Kontakt hanskeleverandøren for hjelp til valg av hansketype. Vær oppmerksom på, at elastiske hansker strekkes ved bruk.

Hansketykkelsen og dermed gjennombrudstiden reduseres dermed. Temperaturen i praksis i hansken er ca. 35 °C, mens standardtesten EN 374-3 er foretatt ved 23 °C. gjennombrudstid er derfor redusert med en faktor 3.

Øyne

Bruk beskyttelsesbriller med sideskjold.

PUNKT 9: Fysisk-kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand Pulver

Farge

Hvid

Lukt

Ingen data tilgjengelige

pH

Ingen data tilgjengelige

Viskositet

Ingen data tilgjengelige

Massefylde (g/cm³) **Tilstandsending**

Ingen data tilgjengelige

og damp

Smeltepunkt (°C)

Ingen data tilgjengelige

Kokepunkt (°C)

Ingen data tilgjengelige

Damptrykk (mm Hg)

Ingen data tilgjengelige

Data for brann- og eksplosjonsfare

Flammepunkt (°C)

Ingen data tilgjengelige

Antendelighet (°C)

Ingen data tilgjengelige

Selvantendelighet (°C)

Ingen data tilgjengelige

Ekspløsningsgrenser (Vol %)	Ingen data tilgjengelige
Oppløselighet	
Oppløselighet i vann	Oppløselig
n-octanol/vann koeffisient	Ingen data tilgjengelige
9.2. Andre opplysninger	
Oppløselighet i fett (g/L)	Ingen data tilgjengelige

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i avsnittet "Håndtering og oppbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen særlige

10.4. Forhold, som skal unngås

Ingen særlige

10.5. Materialer, som skal unngås

Sterke syrer, sterke baser, sterke oksidasjonsmidler og sterke reduksjonsmidler

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Produktet nedbrytes ikke ved bruk til anvendelser angitt i seksjon 1.

PUNKT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 . Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet

Substans	Art	Test	Eksponeringsvei	Resultat
Ingen data tilgjengelige				

Hudetsning/-irritasjon

Forårsaker hudirritasjon.

Alvorlig øyenskade/øyeirritasjon

Forårsaker alvorlig øyeskade.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Kan forårsake allergisk hudreaksjon.

Kimcellemutagenisitet

Ingen data tilgjengelige

Kreftfremkaldende egenskaper

Ingen data tilgjengelige

Reproduksjonstoksicitet

Ingen data tilgjengelige

Enkel STOT-eksponering

Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Gjentagne STOT-eksponeringer

Ingen data tilgjengelige

Aspirasjonsfare

Ingen data tilgjengelige

Langtidsvirkninger

Sensibiliserende virkninger: Produktet inneholder stoffer som kan gi allergisk reaksjon ved hudkontakt. Allergireaksjonen inntreffer typisk 12-72 timer etter utsettelse for allergenet og skjer ved, at allergenet trenger inn i huden og reagerer med proteiner i det øverste hudlag. Kroppens immunsystem oppfatter det kjemisk endrede protein som fremmedlegeme og vil forsøke å nedbryte det.

Irritative virkninger: Produktet inneholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øyekontakt eller ved innånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet blir mer utsatt for oppta av skadelige stoffer som fx allergener.

PUNKT 12: Miljøopplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Art	Test	Testens varighet	Resultat
Ingen data tilgjengelige				

12.2. Persistens og nedbrytelighet

Substans	Nedbrydelighet i v andmiljøet	Test	Resultat
Ingen data tilgjengelige			

12.3. Bioakkumuleringspotensiale

Substans	Potensiell bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ingen data tilgjengelige			

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

12.6. Andre negative virkninger

Ingen særlige

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til avfallsbehandling

Produktet er omfattet av reglene om farlig avfall. **Avfall**

EAK-kode Kjemikalieavfallsgruppe:

-

Særlig merkning

-

Forurenset emballasje

Emballasjer, med restinnhold av produktet, bortskaffes etter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportopplysninger

Ikke farlig gods i henhold til ADR og IMDG.

14.1 – 14.4

ADR/RID

14.1. UN-nummer -

14.2. UN-

forsendelsesbetegnelse

14.3. Transportfareklasse(r) -

14.4. Emballasjegruppe -

Bemerkninger -

Tunnelkode -

IMDG

UN-no. -

Proper Shipping Name -

Class -

PG* -

EmS -

MP** -

Hazardous constituent -

IATA/ICAO

UN-no.

Proper Shipping Name

Class

PG*

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsiktighetsregler for brukeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

PUNKT 15: Opplysninger om regulering

(**) Marine pollutant

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, sunnhet og miljø

Anvendelsesbegrensninger

Produktet må ikke anvendes erhvervsmessig av barn under 18 år. Se Arbeidstilsynets bekjentgjørelse nr. 239 av 6. april 2005 om barns arbeid for evt. unntagelser.

Krav om særlig utdanning

-

Annet

-

Kilder Arbeidstilsynets bekjentgjørelse nr. 239 av 6. april 2005 om barns arbeide.
Basert på Rådets direktiv 94/33/EF av 22. juni 1994 om beskyttelse av barn på arbeidsplassen.

Arbeidstilsynets bekjentgjørelse nr. 301 av 13. mai 1993 om fastsettelse av kodenumre.

Arbeidstilsynets bekjentgjørelse om grenseverdier for stoffer og materialer nr. 507 av 17. mai 2011 med senere endringer.

EU forordningen 1272/2008 (CLP).

EU forordningen 1907/2006 (REACH) med tilpasninger.

15.2. Kjemikaliesikkerhetsvurdering

Nei

PUNKT 16: Andre opplysninger«

Den fulle ordlyd av H-setninger omtalt i avsnit 3

H315 - Forårsaker hudirritasjon.

H317 - Kan forårsake allergisk hudreaksjon.

H318 - Forårsaker alvorlig øyeskade.

H335 - Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Den fulle ordlyd av identifiserte anvendelser omtalt i punkt 1

-

Andre symboler omtalt i punkt 2

-

Annet

Det anbefales å utlevere dette sikkerhetsblad til den faktiske bruker av produktet. Den nevnte informasjon kan ikke brukes som produktspesifikasjon.

Opplysningene i dette sikkerhetsblad gjelder kun produktet nevnt i avsnitt 1 og er ikke nødvendigvis gjeldende ved bruk sammen med andre produkter.

Endringer i forhold til siste vesentlige revisjon (første siffer i SDS Versjon, se seksjon 1) av dette sikkerhetsdatablad er markert med en blå trekant.

Sikkerhetsdatabladet er validert av

AW/ CHYMEIA

Dato for siste vesentlige endring (Første siffer i SDS versjon)

-

Dato for siste mindre endring (Siste siffer i SDS versjon)

-